

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Motum Angeli aliquid ei intrinsecum esse, docuit Lichetus. cap. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

tali modo potest coniungi vni corpori, vt illi alligetur, nec suæ subest voluntati, modum illum mutare, ac proinde, nec ab eo loco moueri (motus enim ab eo loco, debet esse, deferendo corpus, relicto modo, quo corpori vnitur) ita etiam multo magis anima naturaliter corpori unita talem habet modum vniōis cum corpore, vt ab eo separari nequeat, quia neque modum illum relinquere potest, quem non sua voluntate, sed natura ipsa generationis habet: at modum, quem extra corpus sua voluntate ipsa sibi communicat, quo corpori alicui, vt in loco, coniungatur, voluntate quoque sua mutare posse, rationi consonum est.

21.

Vltimo obserua, friuolum esse quod quidam comminiscuntur, Angelos aliquos tantæ esse virtutis, vt impulsu aliquo quasi impresso alteri Angelo, ipsum vel loco alligent, vel inde per vim moueant: hoc enim proprium videtur esse corporum. Quia autem hoc modo philosophantur, imaginatione potius, quam ratione ducti videntur, cum de spiritibus eo modo philosophantur, ac si corpora essent. Quare si vnus Angelus, quantum excellens, alium loco pellat, non facit id nisi virtute Dei, & imperio, sicut etiam sancti viri efficiunt: alioquin vnus bonus Angelus non posset demonem superioris speciei alligare, cum virtute naturali ab eo potius superetur.

DISPV. CXC.V.

An motus angeli siquid in ipso Angelo.

Motum Angeli aliquid ei intrinsecum esse, docuit Lichetus, cap. 1.

Angelum tantum moueri ad formam extrinsecam, plerique docuerunt, cap. 2.

Notationes pro explicatione verioris sententia, cap. 3.

Media sententia probabilior est, cap. 4.

Satisfit argumentis, quæ nostræ sententia opponuntur, c. 5.

Moueri potest Angelus motu continuo, cap. 6.

CAPVT I.

Motum Angeli aliquid ei intrinsecum esse, docuit Lichetus.

CUm ceteri omnes Scholastici contra Heretizum, & Durandum vno ore fateantur, Angelum moueri, variant tamen inter se, & de natura ipsius motus diuersa sentiunt. Nonnulli arbitrantur, motum Angeli esse ad aliquam formam intrinsecam, quam appellat, vbi, sicut etiam in corporibus contingit. Hanc sententiam sequuntur recentiores nonnulli, & expresse Lichetus in 2. d. 2. q. 5. a. 2. vbi refert sententiam Gregorij, & ad eius argumenta respondet. Allegant quoque pro ea Scotum in 2. d. 7. q. 9. ad quæst. dico, circa finem, dum ait, motum Angelorum cum mouetur in corpore assumpto, esse aliquid formaliter distinctum à motu ipsius corporis: prior namque ratio eidem asserere debet, quando Angelus per se sine corpore assumpto mouetur. Ex his vero Scholasticis nullum inuenire potui, qui prædictæ opinioni ad stipularetur. Nam Alex. 2. parte, quæ 3. memb. 1. Bonau. in 1. dist. 37. art. 1. quæ 1. Ricard. art. 3. q. 2. Gabr. in 2. dist. 2. quæ 3. Capreol. quæ 1. art. 1. solam docent, Angelum de loco ad locum moueri. Quid autem tali motu adquirat, vtrum intrinsecum, an extrinsecum quid,

Lichetus, Scotus.

Alexand. Bonauent. Ricard. Gabr. Capreolus.

non explicant. Ceteri autem oppositam amplectuntur sententiam, vt cap. sequenti videbimus.

Rationes huius opinionis præcipue sunt tres. Prima est, motus debet esse in mobili: ergo motus realis debet esse realiter in mobili: motus autem Angelus est realis, vt disp. præced. probatum est: ergo debet esse realiter, ac proinde intrinsecus in ipso mobili; alioqui si tantum esset extrinsecus denominatio, cum illa sit aliquid rationis, solum per rationem non repleta, diceretur Angelus moueri.

Secunda ratio, Angelus non tantum mouetur per accedens motu alterius, vt in assumpto corpore, sed etiam per se, ita vt ipse primo conueniat moueri: ergo in eo debet esse variatio aliqua realis, vt per se dicatur moueri: hæc autem fieri nequit, nisi in eo fiat aliqua intrinseca mutatio: nam per extrinsecum respectum ad res alias fieri non potest mutatio realis: extrinseca enim mutatio non confugit, nisi mutatione aliqua reali facta in aliquo extremo: cumque Angelus mouetur nulla alia re mutata, aut variata; necesse est, vt in ipso fiat intrinseca aliqua mutatio: quod si variatione solum aliarum rerum diceretur Angelus loco moueri, non tam ipse, quam res alie moueri dicerentur.

Tertia ratio, Angelus est in loco per modum aliquem realem, & intrinsecum additum substantiæ suæ: sed moueri, est locum mutare: ergo necessario fieri debet mutatio illius modi numeri, quo Angelus in loco constituitur: motus enim nihil aliud est, quam fieri ipsam formam, quæ requiritur, sicut dealbatio nihil aliud est, quam fieri albedinem.

CAPVT II.

Angelum tantum moueri ad formam extrinsecam, plerique docuerunt.

Plures alij Theologi affirmant, Angelum ad formam aliquam extrinsecam solum moueri. In hac sententia fuerunt Egidius in 1. d. 37. 2. p. 1. art. 2. q. 1. Ferrar. 3. conc. gen. cap. 102. presertim §. 2. respondetur, Caiet. in hunc art. §. Cincapredita. Greg. in 1. d. 2. dist. 6. quæ 1. art. 2. id quod tam vero existimant in motu corporis, quam in motu Angeli. Hæc de causa nonnulli recentiores, illum docuisse, Angelum non moueri, cum tamen multi graues auctores existimant, corpus non moueri secundum locum ad formam intrinsecam; ob id tamen non asserunt, nec sentire coguntur, corpus non vere moueri. Hæc opinio non leue fundamentum in S. Thom. & Aristot. habet. Primum S. Thom. in 1. q. 100. art. 3. docet, Angelos mouere posse corpus: ita secundum locum non tamen alio motu; quia corpus per motum secundum locum non est in potentia ad aliquid intrinsecum. Deinde Aristot. in phys. cap. 7. textu 59. ait: Sola namque lætione nihil in hisce, quæ insunt sibi, mutatur, vt cum quippiam aliteratur. Hinc vero colligit, motum secundum locum esse nobiliorem ceteris, quia per illum nihil mutatur eorum, quæ insunt ipsi mobili; & ideo conueniente nobiliori corpori, quod ceterorum motum capax non est: quod si corpora motu secundum locum ad aliquid extrinsecum mouentur, multo magis ad aliquid extrinsecum mouetur. Porro de coicid de Angelis asserendum videtur, quia hoc corporibus hoc ipsum ratio confirmat, quia hoc genere motus corpus moueri dicitur ad locum, sed

lect.